

Puntdevista 93. Exercir de català és pesat però ... (27/11/2021)

Tenint un mínim d'estima per la nostra llengua i el nostre país, és impossible no sentir un profund disgust per la poca consideració mostrada per disposicions com ara l'obligació del 25% de classes en castellà, dictada pels tribunals insensibles vers la llengua pròpia del nostre país, com ho prova l'escàs ús que en fan de la mateixa. Aquesta sentència, clarament ofensiva en el moment actual, es suma a la sèrie de disposicions oficials i jurídiques que hem patit i seguim patint. Per tant, tota expressió de rebuig, tota decisió de no complir les injustes decisions d'una legalitat imposada, i totes les projeccions de caire internacional que visualitzin la situació d'inferioritat que viu la nostra llengua, siguin benvingudes.

Ara bé. Quan succeeix una fet com el comentat també hauria de ser motiu per revisar quin és el nostre comportament vers la nostra pròpia llengua. Des de fora ens la volen marginar i reduir a la mínima expressió, però nosaltres mateixos, els catalans d'origen o d'adopció, som els principals agents d'aquesta marginació. No vull repetir les xifres prou conegudes sobre l'ús quotidià de la llengua al carrer, als mitjans de comunicació, a la feina, ... Però ara podrien posar el focus en el mateix sistema educatiu que és legalment atacat. Tant que es diu que la immersió és un èxit, que no es toca, que constitueix un factor d'integració social, etc. (tot ben cert), resulta que no s'aplica en molts dels centres escolars, especialment de secundària; sinó no hi hauria el 60% (diuen) dels docents que no el fan servir en la seva comunicació habitual amb els seus alumnes. I no s'acceptarien escrits de les activitats escolars que no estiguessin en català, salvant les matèries de les altres llengües, naturalment.

I què dir del carrer. Personalment em causa una profunda tristor quan veig que en un partit entre escoles tots es comuniquen en castellà, quan vaig a una botiga i tots els empleats (o gairebé tots) es comuniquen en castellà entre ells; el mateix succeeix als hospitals, a les oficines bancàries, ... Es dirà que la llibertat personal permet comunicar-te en la llengua que preferixis, però la qüestió és perquè no es prefereix la nostra, la pròpia de Catalunya? Quan tu parles en català veus com els interlocutors responen en català també. I si no poden fer-ho es fan conscients de la seva mancança. La qüestió de fons és preguntar-nos perquè d'entrada tanta gent, especialment la més jove, renuncia a la llengua que ens identifica com a poble, ni millor ni pitjor que els altres, però amb característiques pròpies, de les quals la llengua és l'eix vertebrador.

Ara ens sentirem a dir que les lleis s'han de complir. Però resulta que les lleis sobre l'estatut – que és llei orgànica, segons l'estat – no es compleix, ni tampoc les que fan referència al doblatge en català de les pel·lícules, la seva presència en tot l'etiquetatge, en les cartes dels restaurants, i no cal seguir. Per cert, la immersió ja la teníem regulada per llei.

Cada vegada que els catalans renunciem a parlar o emprar per escrit la nostra llengua contribuïm a la seva mort, mentre que cada vegada que la utilitzen contribuïm a la seva pervivència. Potser tots hem de fer pedagogia d'aquest fet, hem de fer-ho palès en les situacions de la vida quotidiana i parlar del tema. I em pregunto si de tanta publicitat institucional que fa la Generalitat, Diputacions,

Ajuntaments, Organitzacions socials de tot tipus, no se'n podria derivar una part vers la sensibilització per emprar la nostra llengua. I es podria cercar la complicitat de personatges públics de tot tipus: esportistes, influences, artistes, etc. Tot això a banda de tota l'actuació que cal fer en l'àmbit dels mitjans de comunicació, de la justícia, dels serveis de documentació.

Certament, és pesat exercir de català en el propi país; ja no cal dir fora. Aquest és el nostre destí si no volem desaparèixer, perquè, com he dit en una altra ocasió, estem sols, ben sols. Sobreviure depèn de la nostra voluntat de ser, que hem de transmetre a les properes generacions des de tots els àmbits, no solament deixant-ho en mans de l'escola, però implicant-la de manera plena. Desitjar un estat propi és totalment legítim però mai renunciant a la cultura que ens ha identificat durant més de mil anys.

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)